

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

256 280

(11)

(B1)

(61)

(23) Výstavní priorita

(22) Přihlášeno 03 03 86

(21) PV 1437-86.U

(51) Int. Cl.⁴

A 44 C 5/18

(40) Zveřejněno 13 08 87

(45) Vydáno 01 03 89

(75)

Autor vynálezu

DANÍČEK ZDENĚK, HUNTÍŘOV,

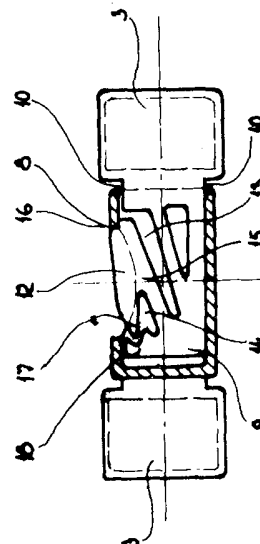
SKALICKÝ JOSEF ing.,

KNAP FRANTIŠEK ing., JABLONEC NAD NISOU

(54)

Západkový uzávěr

Řešení se týká rozpojitelného prostředku určeného a univerzálně použitelného ke spojování oddělených, ale přilehlých ploch nebo okrajů předmětů, například oděvů, prádla, textilních či jiných potahů, galanterních či bižuterních výrobků. Západkový uzávěr sestává z vnějšího dílu ve tvaru dutého plochého hranolu s přípevnovací částí, opatřené podélným průřezem, a z vnitřního dílu ve tvaru plochého hranolu s přípojovací částí, opatřené odpruženým podélným výstupkem. Oba díly lze s výhodou zhotovit z plastu. Použití je ve výrobě textilní a jiné konfekce, v galanterii i bižuterní výrobě.

Vynález se týká rozpojitelného prostředku určeného a univerzálně použitelného ke spojování oddělených, ale přilehlých ploch nebo okrajů předmětů, jako např. oděvů či jejich součástí, prádla nebo částí textilních či jiných potahů, vaků a pod. a také bižuterních či galanterních předmětů. Účelem tohoto rozpojitelného prostředku je zajistit rychlé a jednoduché spojení oddělitelných částí a vytvořit přitom spolehlivé zajištění polohy přilehlých ploch nebo okrajů předmětů, k nimž jsou díly uzávěru připevněny jako jejich nedílná součást, přitom však umožnit snadné a rychlé rozpojení.

Je známo množství různých provedení rozpojitelných prostředků zhotovených jak z kovu, plastu či jiných materiálů nebo jejich kombinací rozličnými technologiemi. Provedení nejbližší řešenému problému jsou popsána např. v patentových spisech: Francie č. 2 270 820 a č. 2 388 520 a USA č. 3 200 464, č. 4 246 680 a č. 4 281 441. Společným rysem rozpojitelných prostředků popsaných v těchto spisech je, že jsou tvořeny v podstatě jen dvěma funkčními díly, z nichž jeden, vnitřní, se zasouvá do druhého, vnějšího dílu, přičemž zpravidla vnitřní díl je opatřen odpruženými nebo pevnými elementy, které po zasunutí zapadnou do vybrání, zářezů či drážek, jimiž je opatřen vnější díl.

Nevýhodou je zpravidla složitá manipulace, vyžadující při zapínání i rozepínání součinnost dvou rukou pro uskutečnění zasunutí, pootočení a zaklesnutí nebo zasunutí, stlačení a zakles-

nutí, jak je tomu u řešení podle patentů Francie č. 2 388 520 a USA č. 4 281 441, nebo nutnost vyvození síly na zajišťovací element při rozepínání drobným předmětem nebo nehtem prstu, jak je tomu u řešení podle patentů Francie č. 2 270 820 a USA č. 4 246 683. Nevýhodou nejsnadněji ovladatelného řešení podle patentu USA č. 3 200 464 je, že pro zajišťovací element vnitřního dílu je ve vnějším dílu vytvořeno okénko na jeho větší, čelní, bočnici, které znemožňuje využití této plochy pro umístění např. ozdobných prvků.

Popsané nevýhody zmenšuje nebo odstraňuje západkový uzávěr podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že vnější, přijímací díl tvaru dutého plochého hranolu v podobě pouzdra, jehož jedna základna je opatřena zploštělou či jinou připevňovací částí a druhá není uzavřena, je v jedné z užších bočnic opatřen podélným průřezem, z něhož do obou širších bočnic zasahují segmentovité nebo jiné zářezy, a že vnitřní, zasouvací, díl tvaru plochého hranolu v podobě jazýčku, jehož jedna základna je opatřena zploštělou či jinou připevňovací částí a jehož vnější rozměry a geometrický tvar odpovídají vnitřním rozměrům a geometrickému tvaru dutiny vnějšího dílu, je na jedné z užších bočnic opatřen odpruženým podélným výstupkem přesahujícím konfiguraci bočnice a zužujícím se k druhé základně. Tento výstupek je opatřen na straně směřující k základně s připevňovací částí kolným ozubem a na straně směřující k druhé základně klínovitým ozubem.

Výhodou západkového uzávěru podle vynálezu je především snadnost zhotovení obou dílů uzávěru tlakovým lisováním či vstříkováním z plastu bez nutnosti jakéhokoliv dodatečného obrábění či doplňkové montáže, dále snadnost ovládání při spojování i rozpojování pouze jednou rukou, dokonce i v rukavici, přitom však spolehlivost zajištění vzájemné polohy spojovaných ploch nebo okrajů předmětů a také to, že velké boční plochy vnějšího dílu uzávěru nejsou podstatně narušeny jakýmkoliv výřezy, okénky, zajišťovacími výstupky apod., takže s výhodou mohou být využity k umístění např. ozdobných prvků nebo značky výrobce apod.

Podstatu západkového uzávěru podle vynálezu lépe objasňuje následující popis a výkres příkladného provedení. Jednotlivé *výkresy* znázorňují:

- obr. 1 - čelní pohled na spojený západkový uzávěr
- obr. 2 - boční pohled se strany výřezu a výstupku
- obr. 3 - řez spojeným uzávěrem v rovině A-A

Vnější, přijímací díl 1 ve tvaru dutého plochého hranolu či pouzdra i vnitřní, zasouvací díl 2 ve tvaru plochého hranolu či jazýčku jsou na jedné ze svých základů opatřeny zploštělými připevňovacími částmi 3. Druhá základna vnějšího dílu 1 není uzavřena a tvoří vstupní otvor pouzdra pro zasunutí jazýčku 2 vnitřního dílu 2. Vnější díl 1 je v jedné z užších bočnic 4 opatřen podélným průřezem 6, z něhož do obou širších bočnic 5 zasahují segmentové výřezy 7. Vnitřní díl 2 je na jedné z užších bočnic 10 opatřen podélným výstupkem 12, zužujícím se k jeho druhé základně. Výstupek 12 je od tělesa jazýčku 2 oddělen tvarovými zářezy 13 a 14 a zůstává s ním spojen jen žebrem 15, přičemž na straně směřující k připevňovací části 3 je zakončen kolmým ozubem 16 a na straně směřující k druhé základně vnitřního dílu 2 klínovitým ozubem 17 směřujícím do žlábků 18 v tělese jazýčku 2.

Při zapínání západkového uzávěru se jazýček 2 vnitřního dílu 2 zasouvá do dutiny pouzdra vnějšího dílu 1. Klínovitý ozub 17 podélného výstupku 12 nabíhá na okraj vstupního otvoru pouzdra a stlačuje přitom výstupek 12. Po úplném zasunutí jazýčku do pouzdra se výstupek 12 vlivem pružnosti žebra 15 vysune podélným průřezem 6 vnějšího dílu 1 a svým kolmým ozubem 16 zaskočí za hranu 8 průřezu 6, čímž zajistí vnitřní díl 2 proti jeho samovolnému vysunutí z vnějšího dílu 1.

Při rozepínání západkového uzávěru se vnější silou stlačí podélný výstupek 12 směrem do dutiny pouzdra vnějšího dílu 1, kolmý ozub 16 mine přitom hranu 8 a vnitřní díl 2 lze z vnějšího dílu 1 snadno vysunout.

Vzhledem k tomu, že vnější rozměry a geometrický tvar jazýčku 2 vnitřního dílu 2 jsou, až na nepatrné vřle, shodné s vnitřními rozměry a geometrickým tvarem pouzdra vnějšího dílu 1, západ-

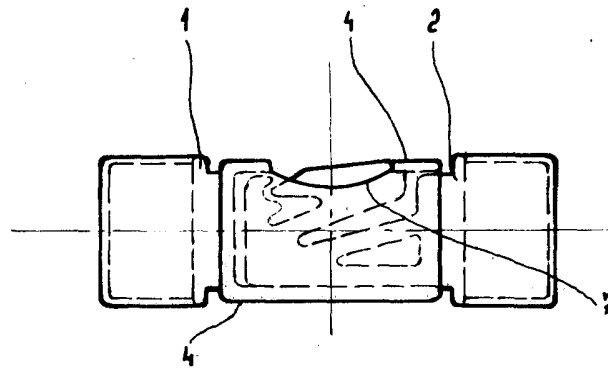
kový uzávěr podle vynálezu zajišťuje dokonale vzájemnou polohu spojovaných ploch nebo okrajů předmětů.

Západkový uzávěr podle vynálezu lze použít jak ve výrobě textilní či jiné konfekce, tak i v galanterii a bižuterní výrobě.

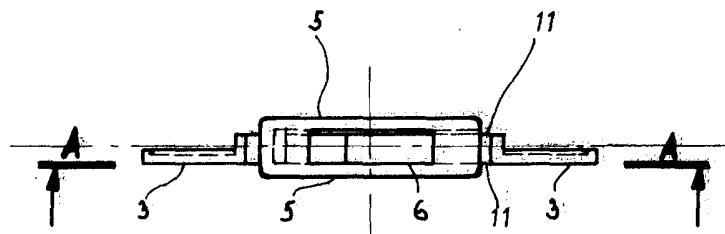
P Ř E D M Ě T   V Y N Á L E Z U

1. Západkový uzávěr sestávající z vnějšího, přijímacího dílu ve tvaru dutého plochého hranolu v podobě pouzdra opatřeného na jedné základně připevňovací částí a z vnitřního, zasouvacího dílu ve tvaru plochého hranolu v podobě jazýčku opatřeného na jedné základně připevňovací částí, vyznačující se tím, že vnější díl (1) je alespoň v jedné z užších bočnic (4) opatřen podélným průřezem (6), z něhož alespoň do jedné z obou širších bočnic (5) zasahuje zářez (7), a že vnitřní díl (2) je alespoň na jedné z užších bočnic (10) opatřen odpruženým podélným výstupkem (12).
2. Západkový uzávěr podle bodu 1, vyznačující se tím, že z podélného průřezu (6) v jedné z užších bočnic (4) vnějšího dílu (1) zasahují do obou širších bočnic (5) segmentovité zářezy (7).
3. Západkový uzávěr podle bodu 1, vyznačující se tím, že podélný výstupek (12) na jedné z užších bočnic (10) vnitřního dílu (2) je opatřen na straně směřující k připojovací části (3) kolmým ozubem (16) a na opačné straně klínovitým ozubem (17).
4. Západkový uzávěr podle bodu 3, vyznačující se tím, že podélný výstupek (12) je od tělesa jazýčku (9) oddělen tvarovým zářezem (13 a 14) a je s ním spojen jen žebrem (15), přičemž v tělese jazýčku (9) je vytvořen žlábek (18), do něhož směřuje klínovitý ozub (17).

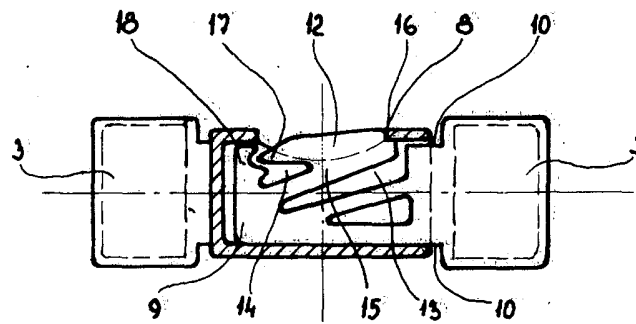
1 výkres

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3